

Sygn. akt III KK 9/17

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cezar

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 kwietnia 2017 r.,
sprawy M. G.
uniewinnionej od zarzutu popełnienia czynu z art. 212 § 1 k.k.
z powodu kasacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego
od wyroku Sądu Okręgowego w R.
z dnia 04 października 2016r., sygn. akt V Ka (...),
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w R.
z dnia 15 czerwca 2016 r., sygn. akt X K (...),

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć oskarżyciela prywatnego B. S. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w R. wyrokiem z dnia 15 czerwca 2016 r., X K (...), uznał M. G. za winną tego, że „w dniu 16 października 2014r. w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w piśmie skierowanym do Wojewody (...) w W. Wydział Skarbu Państwa i Nieruchomości Oddział w Delegaturze Placówce Zamiejscowej w R. znieważyla oskarżyciela prywatnego (B. S. – przyp. SN) poprzez stwierdzenie, że produkuje kłamliwe fakty, sugeruje kłamstwa, ukrywa prawdę, fałszuje rzeczywistość, posługuje się kłamstwem i matactwem, tworzy nową historię opartą na pomówieniach, składa fałszywe zeznania w sprawie szkalując wszystkich po kolei w zamiarze, aby zniewaga do oskarżyciela dotarła” i za to na podstawie art.

212 § 1 k.k. skazał ją na karę 70 stawek dziennych grzywny po 10 zł za stawkę, na podstawie art. 212 § 3 k.k. orzekł od oskarżonej na rzecz P. – Oddział w R. nawiązkę w kwocie 1000 zł, na podstawie art. 215 k.k. orzekł podanie wyroku do publicznej wiadomości przez umieszczenie go na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta w R. oraz obciążył oskarżoną kosztami procesu.

W apelacji obrońcy oskarżonej zarzucono obrazę: prawa materialnego w postaci art. 212 § 1 k.k., prawa procesowego, to jest art. 7 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 i § 2 k.p.k., 4 k.p.k. i 410 k.p.k., 413 § 2 k.p.k., 5 § 2 k.p.k. oraz błąd w ustaleniach faktycznych, po czym wniesiono o zamianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonej albo jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 4 października 2016 r., V Ka (...), Sąd Okręgowy w R. zmienił zaskarżony wyrok przez uniewinnienie oskarżonej od zarzucanego jej czynu i obciążył oskarżyciela prywatnego kosztami procesu.

W kasacji pełnomocnik oskarżyciela prywatnego zarzucił:

„1) rażące naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia art. 433 § 1 k.p.k., polegające na rozpoznaniu zarzutu nie podniesionego w apelacji oskarżonej, art. 413 § 2 pkt. 1 k.p.k. poprzez uznanie, że dopuszczono się rażącego naruszenia powołanego przepisu procesowego,
2) naruszenie przepisów prawa materialnego art. 212 k.k. poprzez błędną jego interpretację, że zachowanie oskarżonej formułującej pismo w dniu 16 października 2014 roku skierowane do Wojewody (...) w W. Wydział Skarbu Państwa nie nosi cech znamion powołanego przepisu.”

Skarżący w konkluzji wniósł o uchylenie wyroku Sądu odwoławczego i przekazanie mu sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Odnosząc się do zarzutu z pkt 1, wbrew twierdzeniu w nim zawartym, w apelacji został podniesiony zarzut obrazu art. 413 § 2 k.p.k. „poprzez pominięcie w sentencji wyroku w opisie czynu przypisanego oskarżonej takich elementów jej działania, które należą do zespołu ustawowych znamion przestępstwa zniesławienia...” (zarzut w ust. 3). Rzeczywiście brak w opisie czynu przytoczenia

znamion określających, że zachowanie oskarżonej mogło „poniżyć w opinii publicznej” osobę oskarżonego. Sąd I instancji wskazał te znamiona dopiero w uzasadnieniu wyroku, ale przecież warunkiem kompletności znamion jest zawarcie w opisie czynu odpowiadającej im treści, a nie dopiero w motywach wyroku, na co trafnie zwrócił uwagę Sąd odwoławczy. Ponadto, konieczne było wykazanie przez Sąd Rejonowy, że doszło do realizacji również powyższych znamion, to jest możliwości poniżenia oskarżyciela prywatnego w opinii publicznej treścią pisma skierowanego do jednoosobowego organu administracji państwowej. Tego zadania Sąd I instancji nie wykonał, zaś brak apelacji na niekorzyść oskarżonej uniemożliwiał – jak słusznie wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku – uzupełnianie powyższego opisu czynu o brakujące znamiona. Nadto, chociaż rację ma skarżący, że opis czynu nie musi zawierać elementów składających się na ustawowy zespół znamion typu czynu, czyli powtarzać słów ustawy, to jednak z opisu czynu w języku ogólnym musi wynikać, że użyte słowa odpowiadają znamionom ustawowym. Tymczasem opis czynu nie spełnia tego wymogu; przeciwnie, precyzując pojedynczego adresata pisma oskarżonej wykluczył działanie w celu poniżenia oskarżyciela w opinii publicznej.

W apelacji obrońcy faktycznie nie wskazano obrazy art. 399 k.p.k., ale przywołanie tego przepisu przez Sąd odwoławczy było punktem wyjścia dla wykazania, że – nawet jeżeli Sąd Rejonowy sytuował opis czynu w obrębie art. 216 § 1 k.k. (bez uprzedzenia o tym stron w trybie art. 399 § 1 k.p.k.), chociaż nie zmienił kwalifikacji przypisanego czynu zaproponowanej przez podmiot fachowy (adwokata) - nie byłoby też podstaw do subsumpcji zarzucanego czynu pod przepis art. 216 § 1 k.k. Sąd odwoławczy przekonująco motywował to stanowisko na s. 7 – 8 uzasadnienia i nie ma potrzeby przytaczania powołanych tam argumentów. Kasacja w odniesieniu do tej części nie podejmuje nawet rzeczowej polemiki. Forsuje natomiast pogląd, że oskarżona – wbrew zapatrywaniu Sądu Okręgowego – nie realizowała swego prawa do krytyki. Pomijając fakt, że wywody w tym względzie Sądu odwoławczego nie są pozbawione słuszności, a zwłaszcza ten argument, że dla przyjęcia czynu z art. 212 § 1 k.k. jedynym albo co najmniej wiodącym celem działania sprawcy musi być zniesławienie, a nie obrona jego praw, to podstawową przyczyną uniewinnienia był – o czym wspomniano wyżej – brak w

opisie zarzucanego a następnie przypisanego czynu wszystkich znamion przestępstwa z art. 212 § 1 k.k.

Z potocznych względów za oczywiście chybiony należało uznać zarzut z pkt 2 kasacji oraz całą skargę.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 i 3 k.p.k.